

UNIVERZITA PARDUBICE

Fakulta filozofická, Katedra sociálních věd

Posudek oponenta/vedoucího bakalářské/diplomové práce

Název práce: Reintegrace osob s duševním onemocněním

Autor/ka práce: Lucie Neumannová

Oponentka práce: Zuzana Hloušková

Na bakalářské práci Lucie Neumanové oceňuji zejména volbu tématu, které je celospolečensky velmi aktuální, a také to, že si studentka všimá dění kolem sebe a rozhodla se zkoumat pozadí nedávné kauzy z Hlinska, kde lidé podepsali petici proti záměru umístit v jejich městě domov pro osoby s duševním onemocněním. Cílem práce je pak zjistit, jaké postoje mají právě signatáři této petice, resp. „porozumět složitosti procesu (re)integrace osob s duševním onemocněním“. Tato snaha je podložena celkem dobře zpracovaným teoretickým východiskem, možná bych vytkla nadbytečnost kap. 3 o systému sociálních služeb. Právě už tady začíná určitá „dvojkolejnost“ celé bakalářské práce. Pro uchopení postojů občanů zřejmě není hluboká znalost toho, jak se pracuje v sociálních službách s duševně nemocnými, klíčová, je-li hlavní bariérou reintegračního procesu neznalost a neinformovanost občanů o fungování pomáhajících institucí. Druhý signál spatřuji v zařazení dobrovolnice, pečující o duševně nemocné, mezi informanty, přestože je jistě nositelkou celé řady důležitých informací a poznatků. Postoje signatářů petice sice pojmenovává (a mnohdy i dost trefně odhaduje jejich příčiny), nicméně jako osoba patřící k „zasvěcencům“ nemůže být její hodnocení neutrální. Celá práce je pak spíše jakousi „obžalobou“ těch, kteří mají k osobám s duševním onemocněním negativní postoje. Je tedy nasnadě klást si otázku: bylo skutečně cílem autorky práce porozumět občanům Hlinska, kteří podepsali onu petici, nebo je spíš jen odsoudit? Závěry práce nejsou příliš přesvědčivé a jen opakuji již známé skutečnosti, přestože z výzkumu šlo vytěžit daleko více. Stigmatizace, předsudky a stereotypy mají jistě vliv na utváření postojů, stejně jako strach vyvolaný zkreslenými mediálními zprávami či předchozí negativní zkušeností. Paradoxní ovšem na celé situaci je skutečnost, že v Hlinsku již více než deset let funguje středisko poskytující sociální služby osobám s duševním onemocněním a v tom problému informanti nevidí, s těmito osobami nikdy nebyly potíže, takže to jsou vlastně „jiní“ duševně nemocní než ti, kteří se měli přestěhovat z hradu Rychmburk, tedy ze sociální izolace mezi „zdravou“ populací.

Drobné výhrady bych měla i k logickému uspořádání kapitol, kdy např. popis metodologie výzkumu následuje až poté, co je již získaný materiál z rozhovorů zapojen do výkladu. I zde vnímám určitou „dvojkolejnost“ ve volbě struktury práce, která se potácí mezi pokusem podat bádání jako jeden celek, ale zároveň ho rozdělit na část teoretickou a výzkumnou. Na druhou stranu velmi oceňuji přiložený přepis rozhovoru, který umožňuje udělat si konkrétní představu o názorech a postojích informantů. Rozhodně však nemůže jít o zobecňující ukázkou a v případě 6 získaných informantů ani nemůžeme hovořit o zjištění, jaké postoje mají obyvatelé města Hlinska (majorita), jak je to formulováno v hlavní výzkumné otázce. Práce je z hlediska jazykové správnosti na dobré úrovni, až na tvrdošíjně chybné skloňování vlastního jména Žďár nad Sázavou.

Vzhledem k výše uvedenému doporučuji práci hodnotit známkou velmi dobře.

Otázky:

Informátorku č. 4 (dobrovolnici) jste v souvislosti s Goffmanovou kategorizací zařadila do skupiny „zasvěcených“, jelikož morálně podporuje stigmatizované osoby, a tedy je „normální“. Lze tedy signatáře petice označit za „nenormální“?

Kromě strachu z neznámého či ze ztráty bezpečí uvádí informátorka č. 4 jako jednu z možných příčin negativních postojů také obavu „o pohodlíčko“. Můžete to blíže vysvětlit?

Dne: 15. 8. 2016

Podpis oponentky práce